

לוח החיסונים המומלצים למבוגרים¹, ינואר 2014

קבוצת גיל / החיסון	18 - 45 שנים	46 – 59 שנים	60-64 שנים	65 + שנים
אסכרה-פלצת	חיסון ראשוני: שתי מנות ברווח זמן של 6-8 שבועות ומנת דחף 6-12 חודשים לאחר המנה השניה. מנת דחף כל 10 שנים לאחר חיסון ראשוני			
אסכרה, פלצת, שעלת	- אישה בהריון או לאחר לידה* - לכל מבוגר מנה אחת בסדרת חיסון ראשוני נגד אסכרה-פלצת/ דחף רב שנתי**			
חצבת, חזרת, אדמת	שתי מנות ברווח זמן של 4 שבועות ²			
אבעבועות רוח	שתי מנות ברווח זמן של 4 שבועות ³			
שלבקת חוגרת	מנה אחת			
נגיף פפילומה של האדם	שלוש מנות במועדים: 0, 1-2, 6 חודשים ⁴			
שפעת	מנה אחת כל שנה ⁵			
דלקת כבד A	שתי מנות ברווח זמן של 12 – 6 חודשים			
דלקת כבד B	שתי מנות ברווח זמן של 4 שבועות, מנה שלישית – 5 חודשים לאחר המנה השניה			
זיהום פנוימוקוקי	מנה אחת של תרכיב מצומד PCV13 ⁶ ומנה אחת או שתיים בתרכיב פוליסכרידי PPV23 ⁷			
זיהום מנינגוקוקי***	ניתן בתרכיב פוליסכרידי ובתרכיב מצומד ⁹			
שיתוק ילדים	שתי מנות ברווח זמן של 6-8 שבועות ומנת דחף - 6-12 חודשים לאחר המנה השניה ¹⁰			
המופילוס אינפולאנזה b	מנה אחת			

 לקבוצות סיכון¹¹

 לכל האוכלוסייה

¹ החל מגיל 18 שנים.

² אנשים שנולדו לפני 1957 נחשבים מחוסנים. לאנשים שנולדו אחרי 1957 מומלצות 2 מנות חיסון ברווח זמן של 4 שבועות.

³ לילידי 1993 ואילך:

לפני 1993 – החיסון מומלץ לקבוצות בסיכון שלא חוסנו ב-2 מנות החיסון או שאין להם תיעוד מעבדתי על חסינות נגד אבעבועות רוח, או שלא חלו בעבר באבעבועות רוח או בשלבקת חוגרת-herpes zoster (ראה פרק "תרכיבים נגד אבעבועות רוח").

⁴ ראה פרטי רישום החיסון בעמוד הבא.

⁵ החיסון מומלץ לכל מבוגר, אך במיוחד לאנשים שמשתיכים לקבוצות הסיכון (ראה עמוד 5-6 בהמשך) ולנשים הרות בכל שלב של ההריון.

⁶ החיסון ניתן בתרכיבים מומתים בכל גיל. ניתן לחסן בתרכיב חי-מוחלש עד גיל 49 שנים, מלבד נשים הרות (ראה הנחיות למתן חיסון נגד שפעת).

⁷ תרכיב PCV13 ניתן בכל גיל למבוגרים המשתייכים לקבוצות סיכון גבוהה במיוחד וכן, לחולים עם דליפת נוזל חוט השידרה (CSF leaks) ולמושתלי שתל שבלולי.

⁸ מספר המנות הניתן בתרכיב PPV23 (1 או 2) תלוי במחלות הרקע של המועמד (ראה בהמשך "קבוצות סיכון", עמודים 3-6).

⁹ לאדם שחוסן לפני גיל 65 שנים, לרבות אדם שמשתייך לקבוצת סיכון, מומלצת מנה נוספת אחרי גיל 65 שנים ואם חלפו 5 שנים לפחות לאחר המנה הקודמת.

¹⁰ עדיפות למתן תרכיב מצומד.

¹¹ מנת דחף אחת שנתנה אחרי גיל 18 שנים לאחר סיום סדרת החיסון נגד שיתוק ילדים בגיל הילדות, מספקת הגנה ארוכת טווח. יש לתת אותה 6 חודשים לפחות לאחר סיום סדרת החיסון. אין צורך במנת דחף אם סדרת החיסון הראשוני ניתנה אחרי גיל 18 שנים.

¹¹ ראה בהמשך, עמודים 3-6.

* מומלץ על מתן החיסון בין 27 עד 36 שבועות של הריון, ללא תלות במספר המנות שהאישה קיבלה בעבר, לרבות בהריונות קודמים.

** מנה אחת בלבד במהלך חייו של מבוגר, מלבד נשים בהריון.

*** התרכיבים המצומדים מועדפים על תרכיב פוליסכרידי עקב יתרונם העיקרי שהוא גרימת זיכרון חיסוני. בשלב זה, התרכיבים אינם זמינים בישראל.

תרכיבים רשומים בישראל

הערת	שם היצרן	שם התרכיב	החיסון
	Novartis	dT pur	אסכרה, פלצת
	Sanofi Pasteur	Imovax dT	
	GSK	Ditanrix	
	GSK	Boostrix	אסכרת, פלצת, שעלת
עד גיל 64 שנים*	Sanofi Pasteur	Adacel	
	GSK	Boostrix Polio	אסכרה, פלצת, שעלת, שיתוק ילדים
	Sanofi Pasteur	Adacel Polio	
	GSK	Priorix	חצבת, חזרת, אדמת
	GSK	Varilrix	אבעבועות רוח
רשום מגיל 50 שנה ומעלה, מומלץ מגיל 60 שנה	GSK	Zostavax	הרפס זוסטר
רשום לבנות ונשים מגיל 9 שנים עד גיל 45 שנים, ובנים וגברים מגיל 9 שנים עד גיל 26 שנים	MSD	Gardasil	נגיף פפילומה של האדם
רשום לבנות ונשים מגיל 9 שנים ומעלה	GSK	Cervarix	
	Sanofi Pasteur	Vaxigrip	שפעת
	Solvay	Influvac	
	GSK	Fluarix	
	Novartis	Agrippal	
	Novartis	Fluvirin	
עד גיל 49 שנים	Medimmune	Flumist	
מגיל 19 שנים	GSK	Havrix 1440	
מגיל 19 שנים	MSD	Vaqta Adult	דלקת כבד A (לרבות תרכיבים משולבים)
	Sanofi Pasteur	Avaxim Adult	
	Berna	Epaxal	
מגיל 19 שנים	GSK	Hepatyrix	
מגיל 19 שנים	GSK	Twinrix	
	GSK	Engerix B Adult	דלקת כבד B
	SciGen IL	SciBVac Adult	
	MSD	Pneumovax	זיהום פנוימוקוקי
	Sanofi Pasteur	Pneumo 23	
תרכיב Prevenar13 רשום לבני 50 שנה ואילך, אך מותר לתת אותו גם לבני 49-19 שנים המשתייכים לקבוצות סיכון, בהתאם להמלצות של משרד הבריאות (ראה נספח), תוך שימוש במרשם על פי תקנה 29 (א) (10) לתקנות הרוקחים.	Wyeth	Prevenar13	
שני תרכיבים מצומדים רשומים עד גיל 55 שנים. ניתן לשקול מתן שלהם גם לבני 56 שנים ומעלה (אם צפוי שחשיפתם תמשך), תוך שימוש במרשם על פי תקנה 29 (א) (10) לתקנות הרוקחים	Novartis	Menveo	זיהום מינינגוקוקי
	Sanofi Pasteur	Menactra	
	GSK	Nimenrix	
	GSK	Mencevax	
	Sanofi Pasteur	Imovax Polio	שיתוק ילדים
	Sanofi Pasteur	Act Hib	המופילוס אינפלוואנזה b

* ניתן להשתמש בתרכיב זה לבני 64 שנים ואילך בהעדר תרכיב חלופי

קבוצות סיכון

דלקת כבד B

- עובדי מערכת הבריאות אשר עלולים להיות במגע פסי עם חולים או הפרשותיהם.
- עובדים שעקב עבודתם נמצאים בסיכון מוגבר לבוא במגע פסי עם חומר ביולוגי מזוהם ב-HB_sAg כגון:
 - עובדי חברות קדישא המטפלים בנפטרים, סוהרים, שוטרים במחלקות מסוימות כמו, מחלקת סמים.
 - צוות ומטופלים במוסדות למפגרים ובמוסדות לחולי נפש, כולל בתי ספר לחינוך מיוחד וכדומה.
 - חולים המקבלים טיפול ע"י דיאליזה.
 - חולים המקבלים לעתים קרובות עירוי דם ומוצרי דם כגון, חולי המופיליה או תלאסמיה.
 - אנשים שמשתמשים בסמים בהזרקה.
 - גברים המקיימים יחסי מין עם גברים.
- אנשים שאובחנו כסובלים ממחלת מין, לרבות HIV חיוביים, חולי AIDS; אנשים שהיו להם יותר משותף אחד ליחסי מין במשך 6 החודשים האחרונים.
- כל הפונים למסגרות רפואיות המטפלות באנשים בסיכון גבוה להיות חיובי ל-HBsAg כגון, מרכזי AIDS, מרפאות מין, מרכזי גמילה, מרכזי Methadone וכדומה.
- מגעים מיניים ומשפחתיים, המצויים במשק בית משותף עם בני אדם חיוביים ל-HBsAg.
 - נפגעי פיגוע המוני.
 - עצירים ואסירים.
 - נפגעי תקיפה מינית.
- חולים הסובלים ממחלת כבד ממושכת, לרבות אלה שנדבקו בנגיף דלקת כבד C.
- נוסעים לארצות בהן שיעור ההימצאות של נשאי HBsAg גבוה ולאלו שמטרת נסיעתם כרוכה בסיכון כגון: קבלת טיפול רפואי (כולל טיפול שיניים), חשיפה לדם, יחסי מין מזדמנים וליוצאים למכה.

דלקת כבד A

- אנשים שנוסעים לארצות היפראנדמיות לדלקת כבד נגיפית A.
- אנשים בסיכון עקב הרגליהם: משתמשים בסמים וגברים המקיימים יחסי מין עם גברים.
- אנשים הסובלים ממחלת כבד ממושכת, לרבות אלה שנדבקו בנגיף דלקת כבד C.
 - אנשים שנוטלים תרופות הפטוטוקסיות .
 - אנשים לפני השתלת כבד (עדיף) או אחריה.
 - אנשים המטופלים ע"י גורמי קרישה (clotting factors), הניתנים בהזרקה.
- אנשים עם חסר G6PD (Glucose-6-phosphate dehydrogenase deficiency).
- עובדי מעבדה הבודקים נגיף דלקת כבד A.
- עובדים, לרבות עובדי מעבדה, המטפלים בקופים (non-human primates).

מחלה מנינגוקוקית

- אנשים עם הפרעות בפעילות הטחול (אנטומית או תפקודית): העדר טחול כגון, congenital asplenia או אחרי כריתת טחול (splenectomy); functional asplenia, כגון ב-sickle cell disease. מומלץ על מתן החיסון לפחות שבועיים לפני כריתת הטחול.

- אנשים עם ליקויים אימונולוגיים כגון:

- ◀ חסר במרכיבי המשלים 5-9 C או 3 (terminal complement deficiency), ב-factor H ,D,properdin
- ◀ חסר ראשוני של נוגדנים
- ◀ HIV חיובי

- נוסעים לאזורים אנדמיים או לאזורים עם התפרצות המחלה או עם סבירות גבוהה להתפרצות.

- עולים חדשים ומהגרים אחרים בהתאם למצב האפידמיולוגי בארץ המוצא.

- עובדי מעבדה שבמהלך עבודתם נחשפים לחיידקים חיים (כגון מרכז ארצי למנינגוקוקים)

זיהומים פנוימוקוקיים*

1. קבוצת סיכון גבוה (מומלץ על מתן מנה אחת של תרכיב PPV23)

1.1 אנשים עם מחלות ממושכות (chronic disease) כגון:

- סוכרת ומחלות מטבוליות ממושכות אחרות.

- מחלות ממושכות של לב וכלי דם.

- מחלות ממושכות של ריאות ודרכי הנשימה כגון: ברונכיטיס ממושך, שחפת, chronic, cystic fibrosis, obstructive pulmonary disease ו-empysema.

- שחמת (cirrhosis), אלכוהוליזם.

- דליפת נוזל חוט השדרה (CSF leaks) עם סיכון לדלקת עוצבה חוזרת.

- מושתלים שתל שבלולי (cochlear implant).

1.2 בני 65 שנים ומעלה, במיוחד אלה הנמצאים במוסדות.

2. קבוצת סיכון גבוה במיוחד (מתן שתי מנות תרכיב PPV23 ברווח זמן של 5 שנים)

2.1 אנשים עם הפרעות בפעילות הטחול (אנטומית או תפקודית): העדר טחול כגון, congenital asplenia או אחרי כריתת טחול (splenectomy); functional asplenia כגון ב-sickle cell disease. מומלץ על מתן החיסון לפחות שבועיים לפני כריתת הטחול.

2.2 אנשים עם ליקויים במערכת החיסון עקב:

♦ מחלה ממאירה כגון: לויקמיה, לימפומה, מחלת Hodgkin, multiple myeloma וכל תהליך ממאיר במח העצם או במערכת הלימפטית.

*ראה נספח בהמשך הפרק

- ◆ טיפול מדכא חסינות (כגון, טיפול בהקרנות, בחומרים ציטוטוקסיים). מומלץ על מתן החיסון שבועיים לפחות לפני התחלת הטיפול.
- ◆ זיהום HIV, עם או בלי סימנים קליניים.
- ◆ השתלת אברים ומח עצם ואיברים*.

2.3 חולים עם תסמונת נפרוטית או אי-ספיקת כליות ממושכת וחולים שמטופלים ע"י דיאליזה.

Hib הנגרמת ע"י

אנשים בכל גיל עקב מצבים הבאים:

- הפרעה בפעילות הטחול (אנטומית או תיפקודית): העדר טחול כגון congenital asplenia או לאחר כריתת טחול; functional asplenia כגון ב-sickle cell disease. מומלץ על מתן החיסון לפחות שבועיים לפני כריתת הטחול.
- מחלת Hodgkin וממאירויות אחרות: רצוי לחסן 10-14 ימים לפני התחלת כימותרפיה או 3 חודשים ויותר לאחר סיומה.
- זיהום HIV עם או בלי סימנים קליניים.
- לאחר השתלת מח עצם.

אבעבועות רוח

- נשים בגיל הפוריות שאינן בהריון
- בני משפחה המתגוררים עם אנשים הסובלים מליקוי במערכת החיסון
- עובדי בריאות
- תלמידי מקצועות הבריאות

שיתוק ילדים

- נוסעים לארצות בהן קיים סיכון להעברת המחלה
- קבוצות בסיכון לחשיפה תעסוקתית לנגיף הפוליו:
- ◀ עובדי מעבדה, אשר עוסקים ישירות בדגימות ביולוגיות בהן עלולים להימצא נגיפי פוליו
- ◀ עובדי בריאות
- ◀ עובדי ביוב.

שפעת

החיסון מומלץ לכל מבוגר, אך במיוחד לאנשים שמשתיכים לקבוצות הסיכון:

1. אנשים בכל גיל עם מחלות ממושכות:

- מחלת לב וכלי דם נרכשת או מולדת, כולל מחלת לב שיגרנית

* החיסון ינתן בהתאם ללוח מתן חיסונים לאחר ההשתלה (ראה פרק "מתן חיסונים במצבים מיוחדים")

- טרשת עורקים
 - יתר לחץ דם
 - אי-ספיקת הלב
 - קצרת הסימפונות (אסטמה)
 - ברונכיטיס ממושך
 - פיברוזיס ציסטי
 - ברונכיאקטאזיס
 - אמפיזמה
 - שחפת
 - סוכרת
 - מחלות מטבוליות ממושכות אחרות עם נטיה מוגברת לפתח זיהומים
 - מחלות ממושכות של הכליות ודרכי השתן
 - מחלות מלוות דיכוי המצב האימונולוגי לרבות AIDS ומחלות ממאירות
 - חולים אשר מקבלים טיפול מדכא חסינות
 - חוסר דם ממושך
 - בני בית של כל המפורטים לעיל
2. אנשים בכל גיל הנמצאים במוסד סגור או סגור למחצה, בו תנאי החיים מעודדים הפצה מהירה של הנגיף לאחר חדירתו, לדוגמה: בתי אבות, בתי חולים פסיכיאטרים.
3. נשים הרות או נשים בתקופת משכב הלידה.
4. עובדי הבריאות.

נספח

מתן חיסון נגד זיהומים פנוימוקוקיים לבני 19 שנים ואילך בתרכיבים PCV13 ו-PPV23*

לוח מתן חיסון		מספר מנות חיסון בעבר		
		PPV23	PCV13	PCV PCV13 או PCV7
מנה שנייה**	מנה ראשונה			
5 שנים לפחות לאחר המנה הקודמת של PPV23	8 שבועות לפחות לאחר מנה של PCV13	מנה אחת	0	0
8 שבועות לפחות לאחר PCV13 ו-5 שנים לפחות לאחר המנה הקודמת של PPV23	-	מנה אחת, שנה אחת לפחות לאחר מנה של PPV23	1	0
אין צורך במנות נוספות		מנה אחת, שנה אחת לפחות לאחר המנה האחרונה של PPV23	2 או יותר	0
5 שנים לפחות לאחר המנה הקודמת של PPV23	8 שבועות לפחות לאחר מנה אחרונה של PCV13	אין צורך במנות נוספות	0	1 או יותר
8 שבועות לפחות לאחר PCV13 ו-5 שנים לפחות לאחר המנה הקודמת של PPV23	-	אין צורך במנות נוספות	1	1 או יותר
אין צורך במנות נוספות			2 או יותר	1 או יותר

* תרכיב PCV13 ניתן לאנשים המשתייכים לקבוצת סיכון גבוהה במיוחד וכן, לחולים עם דליפת נוזל חוט השדרה (CSF leaks) ולמושתלים שתל שבלולי.

** מנה שנייה תינתן לקבוצת סיכון גבוה במיוחד